

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epistola Responsoria R. P. Isaaci De Bruyn Societatis Jesu
Ad Eximium Dominum Martinum De Svvaen S. Th.
Doctorem Lovaniensem &c.**

Bruyn, Isaac van

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1693

Tertium Malum. Est obstaculum conversionis prætensè Reformatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40327

ut iterum Arnaldus repetit : *Iansenii propositiones damnari non possent tamquam heretica , aut tamquam erronea , nisi Sacra Sedes & tota Ecclesia de approbatis erroribus , & hæresibus accusentur.* Huc metus tuus prospicit Vir Eximie , ne , si ostendatur , doctrinam tuam de gratia per se efficaci , quam non audes asserere diversam esse , & hoc silentio satis prodis esse eandem cum doctrina Jansenii , si inquam ostendatur illam Pontificiis decisionibus esse contrariam , contendant inde Calvinistæ , quibuscum agnoscis in hoc puncto plenam tibi esse concordiam , Pontifices hanc doctrinam in Jansenio proscribentes , opposuisse se Pauli & Augustini placitis , atque ita quo hunc scopum magis promotes hoc altius Janseniano luto te immergis. Malo huic remedium præscribet responsio sequens.

TERTIUM MALUM.

Est obstaculum conversionis prætensè Reformatorum.

Respondeo : studium & zelum tuum probo Vir Eximie , modo sit secundum scientiam. Rectè facis , cum de tollendis obicibus , qui fratres nostros devios remorantur , tam sollicitè cogitas. Verum malos medicos imitari videris , qui ægris indulgendum existimant , quidquid appetunt ; subducendum , quidquid averfantur. Putasne tam mirificè te levem esse & misericordem , cum tam multum judicas hæreticis esse tribuendum ? Ego crederem crudelem esse me , si essem sic misericors. Si hæc te agit misericordia , cur non das hæreticis , quod ipsi se ex Paulo & Augustino invictè conficere plenis buccis glorian- tur , nulla esse hominis in hoc statu æternæ vitæ merita ? Ita ex Iansenii , & Arnaldi tui , tuisque principiis manifestè se colligere jactat laudatus à te Iurius , in colligendo hic minimè infelix. Cur id non indulges , & illo indulto , cur non sis æque liberalis in cæteris , pro quibus nomen & Pauli & Augustini usurpant ? Ita multiplex fiet ad vos Calvinistarum accessio , aut vos verius ibitis magnis passibus ad ipsos. Permite interim , ut medici longe peritioris , & ab Ecclesia approbati ego instructiones sequar. Is est S. Ignatius , ne exhorresce , Vir est mitissimus , & summo ardens hæreticorum amore , licet hæreses oderit odio vaticano , & simile semper odium filiis suis inspiraverit. Is in aureo suo de exercitiis spiritualibus libello quoad omnia à Paulo III. approbato hanc inter cæteras regulas *ut cum orthodoxa Ecclesia verè sentiamus* decimam septimam tradit his verbis , *Neque iti-*

dem

dem prædicanda, & inculcanda gratia Dei usque adeo insistendum, ne serpere inde possit auditorum animis lethalis error, negatâ liberi arbitrii nostri facultate. De gratia ergo ipsa diffusè quidem loqui fas est, Deo aspirante, sed quatenus in gloriam ejus uberiolem redundat, idque juxta modum convenientem, nostris præsertim temporibus: ne & liberi arbitrii usus, & operum bonorum efficacia tollatur. in iisdem regulis multa saluberrima contra lapsos in fide præscribit remedia, & inter cætera quædam tuo morbo curando peridonea, quale illud est quod Regulâ primâ præcipit: *sublato, inquit, proprio omni judicio tenendus est semper paratus promptusque animus, ad obediendum veræ Christi sponsæ, ac Sanctæ Matri nostræ: & decimâ tertiâ tamquam summè necessarium injungit, ut ipsi Ecclesiæ Catholice omnino unanimes, conformesque simus* (audi quousque) *si quid, quod oculis nostris apparet album, nigrum illa esse definierit, debemus itidem, quod nigrum sit pronuntiare, immane quantum ab hac obedientiæ cæcitate hæcenus distas Eximie, & tamen ea necessaria est, ut cum orthodoxa Ecclesia verè sentiamus. Attende quæso rationem quæ ad cæcam hanc obedientiam, Ecclesiæ filium movere debeat & his verbis subnectitur: indubitatè namque credendum est eundem esse Domini nostri IESU Christi, & Ecclesiæ orthodoxæ, sponsæ ejus spiritum, per quem gubernamur, ac dirigimur ad salutem.* Et huic spiritui tu auscultare detrectas & solenniter definienti fidem habere renuis: sed de eo actum est supra, illud unum modò voveo, ut hæ regulæ medicina tibi sint ad salutem. Nunc ad propositum redeo. Miror & doleo Vir Eximie, id à te recenseri inter obices, & obstacula, quo nihil orthodoxis scriptoribus visum est aptius ad applanandam viam. Estne obicem ponere fratribus, ad Matris suæ Ecclesiæ Romanæ gremium reverfuris, manifestè illis ob oculos ponere fœdos Lutheri & Calvinii lapsus in materia de gratia & libero arbitrio, in qua Paulum & Augustinum suos esse falsò gloriantur? Ego hæcenus existimavi, & etiamnum existimo, id esse obicem tollere. Estne obicem ponere Iansenium, quem, ut Calvinii sui sincerissimum interpretem venerantur ac suspiciunt, cujus lectione in suis se placitis confirmari palam asserunt, solidissimis rationibus impugnare, & pluries in ipsam veritatem impegisse, luculenter ostendere? Estne obicem ponere, sententias commentis Iansenianis affines ablegare, tamquam non dissimili asperfas fuligine? Quid quæso magis, aut æque errabundos illos, potest ad nos pellicere, quam si vicerimus illos in errore manifesto veritari? Et tu adhuc quereris obicem à nobis Hæterodoxis poni, quo minus redeant ad matrem, dum sententiam de

gratia per se efficaci tuo sensu intellectam, quam non ausis agnoscere esse aliam, quam, quæ à Iansenio asserta fuit, impugnamus eo modo, qui illius errori directè oppositus est? Audi quid de hoc negotio censeant Academia nobilissimæ Moguntina & Herbipolitana, de reducendis hæreticis, quibus circumcessæ erant, maxime sollicitæ, quæq; reducendi artem longo usu dididerant. In litteris ad Clementem VIII Herbipolitana sic pronuntiat *Beatissime Pater, Pontifex maxime, inaudivimus in hac Academia nostra Herbipolensi inter nonnullos Theologos Catholicos, non ita pridem excitatam de divina gratia vi, & efficacia controversiam modo in Vrbe tractari, valdè dolemus è dono gratiæ alias homini ad pacem dato, controversiam moveri; veremur etiam ex hac parva scintilla, magnam in Ecclesia flammam, quam Deus clementer avertere dignetur, oriri posse; utinam & sectarii in Germania, quando ad eos fama deferetur, aliquot è Catholicis Theologis opinari, per divinam gratiam sic hominis prædeterminari voluntatem, ut nequeat cum ejusmodi motione adjungi dissensus, non magis confirmetur in sua semel erroris sententia concepta de libertate nobis per caelestis gratiæ potentiam erepta &c.* Moguntina vero Bellarminum & Stapletonum impensè laudat, quod viam illam institerint in revincendis Calvinistis, quam ego probo maximè, tuque improbas. *Constat, scribit ad eundem Pontificem, Doctissimos quosdam Theologos, nominatim Illustrissimum Cardinalem Bellarminum, & Thomam Stapletonum, sententiâ illâ, quam Molina sequitur, nixos, Calvinianorum dogmata hætenus evertisse, & Concilii Tridentini sanctiones, defendisse, quo præsidio si destituti fuerint, tum ingens apud Catholicos oboriatur scandalum; tum causa præbebitur Calvinistis quasi de parta contra nos Victoria triumphandi &c.* Liceat his domesticum adjungere testimonium Doctissimi Suarezii qui illam expugnandi, & convertendi hæreticos methodum, tamquam aptissimum instrumentum, inspiratam S. Ignatio existimat & ab eo dimanasse in universam Societatem, quam speciali modo elegit Deus, ad devios à fide, in viam salutis revocandos, ita scribit tom. 4. de religione lib. 9. cap. 5. *Occasionem fumo advertendi zelum, quem nunc habet Societas, rectè explicandi concordiam gratiæ cum libero arbitrio, & convenienter loquendi & accommodatè ad resistendum Lutheri, aliisque hujus temporis hæreticis, eundem fuisse in Patre nostro Ignatio, & vel ab illo in Societatem manasse, vel eundem spiritum, qui hanc religionem movet ad resistendum hæreticis, hujus esse doctrinæ auctorem.* Ita illi senserunt, quorum prudenti judicio plus defero, quam inani tuo timori. Vis ex me intelligere, qui potissimum hæreticorum ad veram fidem

con-

conversionem impediunt? Loquamur quod res est: illi ponunt obicem (ne dicam, tu ponis) qui Calvinii in hac parte probant dogmata, qui triumphii materiam probent, ex qua de nobilium, nec paucorum ad se papistarum accessione verè gloriantur: cur enim, inquit, Samuele Maresio Duce in Apologia pro Jansenistis contra Romanum Pontificem & Jesuitas, cur non rectè sentiamus in cæteris, quæ Papistæ oppugnant, qui rectè sensisse nos hæcenus in uno ex capitalissimis dogmate, fatentes habemus ipsos Papistas, quos antea inimicos fenseramus: pergant modo Augustinum volvere eâ, quâ cæperunt diligentiam, mox nobiscum conspirabunt in iis quæ de Cæna Dominica constanter credimus, neque major difficultas erit de cæteris. Hæc illorum non inanis gloriatio: sed pergamus. Illi ponunt obicem, qui communem Matrem Ecclesiam fastidiunt & in Romanos Pontifices irreverentes sunt. Reducere ad Matris gremium Heterodoxos cupis. Laudo. Sed vide, ne quos unâ manu reducis, abducas, & seducas altera. Certe non video, quid magis possit abducere & seducere, quam, si te ipsum intelligant, Theologum esse non tam Romanum, quam Jansenianum, & cui constitutiones Pontificiæ graves sint. Si te ipse amas, & proximi conversioni studes, per salutem tuam oro te, audi Christi Vicarium. Qui Christi oves sunt vocem ejus audiunt. Romanis aliquid plus, quam Lerdamensibus oraculis tribue. Quod ni facias frustra aliquem laboris tui fructum expectas, & quod plus est, animam ipse tuam, quâ nihil tibi potest esse carius, præsentissimo exponis discrimini. Utinam verbis hisce meis, quæ mihi singularis in te amor dicat Vir Eximie, tam potens cælestis auræ sibilus aspiret, ut obicibus omnibus altior, quos Magistrorum tuorum auctoritas, amor gloriæ, quique homines retrahit à palinodia pudor, solet obvolvere, veritati tandem manum utramque des, ita non tibi soli, sed quos reduces, fratribus proderis plurimum. Hæreat altè infixam menti tuæ hæc Christi vox: *quid prodest homini si Univerſum Mundum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur?*

QUARTUM MALUM.

Sunt, *criminationes injuriosæ & persecutiones adversus gratiæ per se efficacis defensores, illos etiam, qui Jansenio minimè favent.*

R Espondeo. Injuriosas criminationes odi cane pejus & angue: sed quis criminatur? & ut tua phrasi utar, quis persequitur gratiæ